

Kvalitet i dagtilbud

– vi kan lære af de andre nordiske lande

Vi siger ofte, at vi ligner hinanden i Norden. Både når man ser på samfundet som helhed men også i forhold til de antagelser og værdier, som vores samfund bygger på – herunder børnesyn. Derfor er det nærliggende at søge viden og inspiration hos vores nordiske naboer i forhold til arbejdet med kvalitet og ledelse i dagtilbud. Hvad gør dagtilbudsledere i de andre nordiske lande for at fremme kvalitet? Hvilke værktøjer bruger de til at opretholde og sikre kvaliteten?

Af **DCUM** – Dansk Center for Undervisningsmiljø

I undersøgelsen *Kvalitet og Ledelse i Nordiske Dagtilbud – En undersøgelse af fællestræk og forskelle i Norden* giver en række nordiske dagtilbudsledere svar på disse og andre spørgsmål.

Børneperspektiv og medbestemmelse

Undersøgelsen viser blandt andet, at vi i Norden generelt er optaget af demokratisk dannelse af vores børn. Nordiske dagtilbud vægter

børnenes egen oplevelse af hverdagen og tilstræber at give dem medbestemmelse og indflydelse i hverdagen. Undersøgelsen ser bl.a. på børnenes medbestemmelse i forhold til den børneinitierede

leg, de pædagogiske aktiviteter (fx kreative projekter, ture, planlagte aktiviteter) og rutinesituationer (fx garderobe, toilet- og spisesituationer).

I Danmark svarer stort set alle dagtilbudsledere, at børnene i høj eller meget høj grad har medbestemmelse i forhold til den børneinitierede leg. I forhold til pædagogiske aktiviteter

mener ca. halvdelen af danske dagtilbudsledere, at børnene i høj grad eller meget høj grad har medbestemmelse, og ved rutinesituationer er det 40%. Der er således fokus på børnenes medbestemmelse, men vi kan fortsat arbejde på, at det kommer til at gælde hele dagen – i alle situationer.

Relationsarbejde og børnefællesskaber

Undersøgelsen viser også, at dagtilbud i de nordiske lande i høj grad arbejder med både barn-barn og barn-voksen relationer. Det gode børnefællesskab er i fokus i dagtilbuddene, og her er der inspiration at hente i hinandens hverdagspraksis. Projektgruppen bag undersøgelsen anbefaler således også, at der laves flere undersøgelser og formidles eksempler fra praksis mellem de nordiske lande.

Evaluerings er vigtig og vanskelig

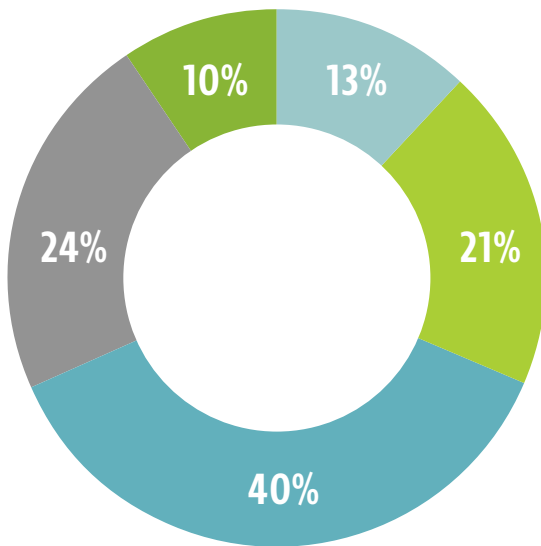
Adspurgt om, hvorvidt evaluering er væsentligt for at kunne højne kvaliteten i dagtilbuddene, svarer fire ud af fem danske dagtilbud 'enig'.

Her ligger de øvrige nordiske lande lidt højere. På tværs af Danmark, Norge, Island og Sverige ser vi dog samtidig, at op imod hver fjerde dagtilbudsleder finder det svært at omsætte evalueringer til egen praksis. Så der ligger et poten-

Det er nærliggende at søge viden og inspiration hos vores nordiske naboer i forhold til arbejdet med kvalitet og ledelse i dagtilbud

HVOR OFTE REFLEKTERER I OVER EGEN PRAKSIS PÅ MØDER MED PÆDAGOGISK PERSONALE?

- 13% Flere gange om ugen
- 21% Én gang om ugen
- 40% Flere gange om måneden
- 24% Én gang om måneden
- 10% Sjældnere end én gang om måneden
- 0% Aldrig

tiale i at øge fokus på hvordan evalueringer bliver omsat til praksis de steder, hvor det er svært.

Tid til refleksion

I undersøgelsen svarer dagtilbudslederne også på, hvor ofte de reflekterer over egen praksis, og her tegner der sig et mere varieret billede på tværs af Norden. For Danmarks vedkommende svarer ca. hver fjerde, at de reflekterer en gang om måneden eller sjældnere. Det kan give anledning til, at man som dansk dagtilbudsleder vurderer det niveau og de strukturer, man har for refleksion over egen praksis.

Vigtighed af styringsdokumenterne

I Danmark oplever vi i væsentlig lavere grad end vores nordiske naboer, at styringsdokumenter (dagtilbudsloven og den styrkede pædagogiske læreplan) spiller en vigtig rolle i rammesætningen af det pædagogiske arbejde. I Danmark mener knap hver 10 ikke, at styringsdokumenter spiller en væsentlig rolle, mens det i de andre lande er 1 ud af 100 dagtilbud. I forlængelse heraf svarer godt og vel hver 10 af de danske dagtilbudsledere også, at dagtilbudsloven og den styrkede pædagogiske læreplan ikke opleves som meningsfuld i forhold til arbejdet med kvalitet. Hos vores nordiske

ske naboer er det tilsvarende blot 1-2 ud af 100. Her er det interessant, hvad denne forskel skyldes og ikke mindst, hvad vi i Danmark kan gøre for at øge oplevelsen af styringsdokumenternes meningsfuldhed. ●

ANBEFALINGER TIL DAGTILBUDSLEDERE

På baggrund af de danske besvarelser i undersøgelsen anbefaler projektgruppen:

- **Del erfaringer.** Overvej, hvor du som dagtilbudsleder kan lære praksis på tværs af de nordiske lande. Her kan netværket Nordisk Førskola hjælpe med at formidle nordiske erfaringer
- **Dialog om forberedelsestid.** I Danmark har vi ikke nogen centrale krav til tid til forberedelse på samme måde som i nogle af vores nabolande. Tag en dialog med personalet om, hvordan de oplever muligheden for at forberede sig.
- **Refleksion med pædagogisk personale.** Tag en dialog med det pædagogiske personale om, hvordan de oplever mulighederne for at reflektere og få sparring sammen.
- **Sæt fokus på evaluering.** Overvej, hvordan I får noget brugbart ud af jeres evalueringer

OM UNDERSØGELSEN

Kvalitet og Ledelse i Nordiske Dagtilbud

– En undersøgelse af fælles-træk og forskelle i Norden består af:

- Deskresearch af strukturel kvalitet og, hvad der i landene er på dagsordenen i forhold til arbejdet med kvalitet i dagtilbud.
- 15 interviews med dagtilbudsledere.
- Spørgeskemaundersøgelse besvaret af 841 dagtilbudsledere i Norge, Danmark, Island, Sverige og Finland.
- 6 interviews med dagtilbudsledere om konkrete værktøjer til at arbejde med kvalitet i dagtilbud, som de vil anbefale til andre dagtilbudsledere.

I alt har 862 dagtilbudsledere på tværs af Norden deltaget i undersøgelsen.

Undersøgelsen er lavet af DCUM, Nordisk Förskola og FOBU. Undersøgelsen er økonomisk støttet af Nordplus Horisontal.

Find hele undersøgelsen samt projektet på www.dcum.dk